

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

מזכים בשופר

בראש השנה יצאו אי"ה חסידי חב"ד לזכות יהודים במצווה הגדולה של תקיעת שופר. פעילות זו נעשית על-פי קריאת הרבי מליובאוויטש, לזכות את המוני בית ישראל ב'מצוות היום'. חסידי חב"ד יבקרו אצל המאושפזים במרכזים הרפואיים, אנשי כוחות הביטחון, קשישים בבתי אבות, עולים חדשים ואף אסירים בבתי כלא, ויאפשרו להם לשמוע תקיעת שופר.

יהי אור

בימים האלה מלאו ארבעים שנה לקריאת הרבי מליובאוויטש לעידוד נשים ובנות להדליק נרות שבת. מטה פעילי חב"ד שבצעירי חב"ד הפיק חוברת מהודרת על הדלקת נרות שבת, 'יהי אור' שמה, והיא מחולקת בידי הפעילים לרבבות בתים בישראל. פעילות זו נעשית כחלק מתנופה חדשה להנחלת 'עשרת המבצעים' - עשר מצוות יסודיות - להמוני העם.

פדיון כפרות

מנהג ישראל לקיים לקראת יום הכיפורים את מנהג הכפרות, ולתת את תמורתן לצדקה. בתי חב"ד ברחבי הארץ מפיצים מעטפות מיוחדות לפדיון כפרות. זאת הזדמנות נאותה גם לקיים את מנהג הכפרות וגם לתת צדקה למוסדות העוסקים כל ימות השנה במעשי צדקה וחסד ובהפצת אור היהדות בדרכי נועם ובאהבת ישראל. פרטים בבית חב"ד המקומי.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:33	7:09	6:58	6:30
7:26	8:04	7:46	7:21

315 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729-72-2770100 • פקס 729-9606169-3
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אנחנו צריכים ראש חדש

ראש השנה כמוהו כראש האדם המפעיל את כל האיברים. בראש השנה אנחנו מקבלים ראש חדש, וממנו נקבל את שפע הברכה של כל השנה

הבקשה שמלכות הבורא תקיף את הבריאה כולה (צילום: מנדי הכטמן)

הגוף ובשינה בשני ימי ראש השנה, ולנצל כל רגע פנוי לתפילה, לתורה, ובעיקר לאמירת תהילים.

כל זה נובע מההתייחסות ליום הזה כאל ראש. כל יום מימות השנה צריך להיות מנוצל כראוי, אבל אם חלילה לא ניצלנו יום אחד כהלכה, זו פגיעה נקודתית באותו יום. לעומת זה, אם חלילה ייפגע ה'ראש' של השנה, הדבר ישפיע על כל השנה כולה.

יש מלך

עיקרה של העבודה הרוחנית בראש השנה היא קבלת עול מלכות שמים. בתפילה אנו מבקשים: "מלוך על העולם כולו בכבודך... וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו". פעמים רבות אנו מציינים ומדגישים את היותו של הקב"ה מלך - "מלך על כל הארץ". הוא המלך ואנחנו מקבלים עלינו את עולו, למלא את רצונו.

אנו מבקשים שמלכות הבורא תקיף את הבריאה כולה. אנו מתפללים ש"ייעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם" - שהאנושות כולה תתאחד לעבוד את ה', לאהבו ולירא מפניו. והבקשה הגדולה של כולנו היא: "תן כבוד ה' לעמך... שמחה לארצך וששון לעירך", ובעיקר - "צמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת נר לבני ישי משיחך".

במעמי העולם קיים יום המציין את תחילתה של שנה חדשה, אך הגישה היהודית לראש השנה שונה בתכלית מהגישה המקובלת בעולם. יהודים מכינים עצמם לקראת ראש השנה על-ידי הכנות נפשיות מרובות, ובהגיע היום הזה אופפת אותם תחושת יראה וכו' בדר"ש.

בהתייחסות הזאת מקופלת התפיסה היהודית על חיי האדם ותפקידו עלי אדמות. יהודי יודע שיש תכלית ומטרה לחיים. הוא מאמין שיש מי שלפניו צריך לתת

דין וחשבון. בהתקרב ראש השנה עוברים בו רעד וחרדה: היכן אני עומד בביצוע שליחותי בעולם? הוא עושה את חשבון נפשו ומחליט לתקן ולשפר את מעשיו. רק אז הוא מעז לבוא, בהכנעה ובלב חרד, לבקש מהקב"ה עוד שנה.

גילו ברעדה

שמו של היום הזה מבטא את מהותו - ראש השנה. א' בתשרי אינו היום הראשון של השנה בלבד, אלא הוא ה'ראש' שלה. כשם שהראש מעניק חיות לכל הגוף ומפעיל את כל איבריו, כך בראש השנה נקבע כל מה שיקרה במשך השנה. לכן זה יום הדין, ואנו מרבים בו בתפילה ובאמירת תהילים.

תפיסה זו מסבירה את מורכבותו של ראש השנה. הלוא אין אומרים בו 'הלל', כדברי חז"ל: "הקב"ה יושב על כיסא דין, וספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו, וישראל אומרים שירה?!". גם אין אומרים בתפילה "מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון", כי ראש השנה לא ניתן לשמחה ולששון.

ובכל זאת מצווה לאכול ולשתות ולשמוח בו, ואף נאמר על היום הזה: "אכלו משמנים ושתו ממתקים". השמחה נובעת מן הביטחון שהקב"ה ידון אותנו במידת הרחמים ויכתבנו ויחתמנו לשנה טובה ומתוקה. אלא שזו שמחה בבחינת "וגילו ברעדה". לכן נאמר שיש למעט בהנאת

מה צריך לעורר בשבת שובה?

מדרגות רבות

זאת ועוד, גם אם הפן המעשי שבמצוות לא היה נפגע, היעדר החיות פוגע בשלמותן. המצוות ניתנו, כדברי המדרש: "לְצַרְףּ בְּהֵן אֶת הַבְּרִיּוֹת", שהיהודי יזדכך ויתקשר עם הקב"ה. הקשר הזה צריך להקיף את כל אישיותו של האדם ואת כל כוחותיו הנפשיים, וזאת משיגים רק כאשר קיום המצוות הוא מתוך חיות פנימית.

לכן חשוב שהרב ידרוש ויעורר לא רק באשר ל"מעשה אשר יעשון", הלכות החג בפועל, אלא גם על "דרכי השם", הכוונה והרגש שצריכים ללוות את הקיום המעשי של המצוות. וכאן רואים הבדל: קיום המצוות בפועל מוגדר בלשון יחיד, "המעשה", ואילו החיות הפנימית מתוארת בלשון רבים – "דרכי השם". שכן בעבודה הרוחנית הפנימית יש דרגות רבות, וכל אחד ואחד מישראל נדרש להשיג את הכוונה והרגש המתאימים למדרגתו.

(תורת מנחם כרך כד, עמ' 25)

אמרת השבוע

מהי תשובה

תלמידיו וחסידיו של רבי צביהירש מרימנוב, שהתקבצו אל בית מדרשו לקראת הימים הנוראים, היו שרויים בחרדה מפני אימת יום הדין המתקרב.

בליל ראש השנה, קודם הקידוש, אמר הצדיק: "העולם סבור כי התשובה היא משימה קשה מאוד. איך הדבר כן. התשובה היא ההחלטה שהאדם מקבל עליו שלא לעשות עוד את מה שעשה עד כה".

והעיד רבי צביהירש מליסקה, שנכח באותו מעמד: "דברי קודשו של הרבי עשו רושם גדול על השומעים, וכאילו הסירו הר גדול מעל ראשיהם".

פתגם חסידי

"כדלים וכרשים דפקנו דלתיך" – גם כשבאים לדפוק בדלת, לבקש ולהתפלל, צריך לבקש כמו דל ורש – בנמיכות רוח ובלב נשבר (מהרי"ד מבעלז)

יעשון", אך הדרך לקיום המצוות המעשיות מוכרחה לעבור בנפשו של האדם. עליו לאהוב את השם ולירא ממנו, כדי שהמצוות יהיו מלאות חיות. בלי החיות הפנימית נחשבת המצווה כגוף בלי נשמה.

הכוונה חיונית

אך לכאורה הקיום המעשי של המצוות הוא החשוב, שהרי "המעשה הוא העיקר". ההוכחה היא מההלכה שאם אדם עוסק בתכנים הרוחניים של המצווה בלבד ואינו מקיימה בפועל – לא קיים את המצווה, ואילו אם קיים את המצווה בפועל אך בלי כוונה – יצא ידי חובתו. אם כן, מדוע החיות נחוצה כליכך?

אלא שאי אפשר לנתק בין עשיית המצוות בפועל ובין עולמו הפנימי של האדם. כאשר גישתו של האדם לקיום המצוות חסרה כוונה ורגש, והוא מבצע אותן כמילוי חובה או מתוך הרגל בלבד, בסופו של דבר תיחלש גם העשייה עצמה, שכן עולמו הפנימי של האדם מצוי במקום אחר, ובהדרגה הדבר יבוא לידי ביטוי גם במעשה.

בשבת שובה נהוג שהרב דורש דרשה לפני הציבור. מטרת הדרשה בפשטות היא לציין את הלכות החג. 'מגן אברהם' כתב שתכלית הדרשה היא "לדרוש ולהורות להם דרכי ה', וללמד להם המעשה אשר יעשון".

בשולחן-ערוך אדמו"ר הזקן מובאים דבריו של ה'מגן אברהם', אך בשינוי של אות אחת המשנה מהותית את משמעות ההוראה. אדמו"ר הזקן מוסיף ו' לפני "ללמד": "וללמד להם המעשה אשר יעשון", וכך מתקבלות כאן שתי הוראות נפרדות: האחת "להורות להם דרכי ה'", והשנייה – "וללמד להם המעשה אשר יעשון".

הדרך אל המטרה

מה הן 'דרכי ה'?' הכוונה לדרך רוחנית, שבדומה לדרך הגשמית מובילה את האדם ליעדו. כאן היעד הוא "המעשה אשר יעשון", והדרך היא האמצעי המוביל אליה. בלעדיה אי אפשר להשיג את המטרה הסופית.

תכלית בריאת העולם היא שיהודים יקיימו את מצוות הקב"ה בפועל – "המעשה אשר

מן המעיין

ראש השנה | מאת הרב אליעזר ברוד

יודעי תרועה

בתהילים (פס, טז) כתוב: "אשרי העם יודעי תרועה". וכי אין בני אומות העולם יודעים להריע? אלא שישאל מכתירים את בוראם בתרועה, והוא עומד מכיסא דין לכיסא רחמים, והופך להם מידת הדין למידת הרחמים בחודש השביעי הזה.

(ויקרא רבה)

תרועת המלחמה

זה שבח והודיה לה' יתברך על שכל בני ישראל, בלי הבדל אם הם גאוני תורה ויודעי מדרש, אם הם 'יהודי עין יעקב' או 'יהודי תהילים', כולם יודעים את תרועת המלחמה עם הנפש הבהמית ויש להם רגש פנימי להימשכות הנפש האלוקית.

(ספר השיחות תש"ד)

מעשה בהמה

"באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה" (ראש השנה ב). בימי חודש אלול צריך כל יהודי להשתדל לעשר, לטהר את עצמו ולעקור מתוכו את הבהמיות.

(המגיד מקו'ניץ)

וצדקנו במשפט

"באין מליץ יושר... תגיד ליעקב דבר חוק ומשפט וצדקנו במשפט" (מן התפילה). כשם שבני ישראל מקיימים את ה"דבר חוק ומשפט",

את החוקים שבתורה, אף-על-פי שאין הם יודעים את טעמים ונימוקים, עשה כן גם אתה "וצדקנו במשפט" – הצדק אותנו בדין אף אם אין שום טעם וסיבה.

(קדושת לוי)

מה לבקש

הרבי הרשב"ב מליובאוויטש היה מזהיר שבראש השנה יש לבקש במיוחד ולעורר רחמי שמים בבכי ובהתעוררות פנימית על תיקון המידות ועל הנהגה טובה במידות חסידיות.

(ספר השיחות תש"ד)

עול בשמחה

בראש השנה יש לקבל עול מלכות שמים בשמחה, שהעול לא יהיה עלינו למשא. וכפי שהיה בעת קריעת ים סוף, שבני ישראל קיבלו עליהם עול מלכות שמים באמרם "ה' ימלוך לעולם ועד", מתוך שירה ושמחה.

(הצמח צדק)

אין סתירה

בראש השנה עסוק כל יהודי בהכרתת המלך, ועם זה הוא מבקש את צרכיו הגשמיים. שני הדברים אינם סותרים זה את זה, ואדרבה, כאשר קבלת העול של הכרתת המלך שלמה, מורגש הדבר גם בענייניו הגשמיים של האדם, שאינם צורכי הגוף סתם, אלא נועדו לעבוד את ה' מתוך מנוחה ושמחה.

(הרבי מליובאוויטש)

לקונה עבדיו בדים

מאות המבקרים שפקדו את תערוכת בדי הריפוד לא יכלו להחמיץ את החסיד המזוקן, שדמותו בלטה בנוף סוחרי הבדים.

ר' מאיר זיילר, חסיד חב"ד תושב קריית מלאכי ויצרן טקסטיל, הביט בדוכני הבדים שלו בהגשות מעורבים. מבחינה עסקית – כדאיות התערוכה נמוכה ואין הצדקה כלכלית לשנע את הצוות והציוד, שנה אחר שנה, לתערוכה. אולם לא השיקולים העסקיים הטהורים מנחים אותו.

זו הייתה הוראה של הרבי מליובאוויטש להשתתף בתערוכת הבדים השנתית. אמנם היא לא הולידה עסקי בדים רבים, אך עסקים רוחניים הניבה גם הניבה. כל יהודי שהיה נקלע לדוכן היה מתבקש להניח תפילין, וכך נזרעו זרעים רבים של יהדות.

אחרי כל תערוכה היה זיילר משרג דיווח לרבי על שהתרחש בה. לא אחת סיפר על יהודים שהניחו תפילין בין יריעות הבדים אחרי שלא עשו זאת עשרות שנים.

זה קרה לפני עשר שנים. התערוכה השנתית התקיימה הפעם בבגלייה. זיילר התלבט אם המאמץ כדאי. התערוכה נועדה להתקיים ארבעה ימים, מיום ראשון ועד רביעי, אלא שביום שני חל ערב ראש השנה. האם יש היגיון בהשקעה העצומה, אם ממילא הדוכן לא יהיה פעיל במשך יותר ממחצית משך התערוכה?

ובכל זאת לא ויתר על המסורת. ביום הראשון של התערוכה הציב זיילר שלט המודיע למבקרים כי הדוכנים שלו יהיו סגורים בימי החג. זו הייתה עצת הרבי, להציב שלט המודיע על סגירת הדוכנים בשבת, כדי שהלקוחות ידעו שעליהם לפנות אליו בתחילת התערוכה.

השעה הייתה אחת וחצי בצהריים של ערב ראש השנה. לפתע צדו עיניו של זיילר אדם המתהלך מול הדוכנים. האיש עצר ליד השלט המודיע על סגירת הדוכנים בראש השנה וקרא את הכתוב בו. כשסיים החל לשוחח עם אחד מנציגיו של זיילר.

זיילר השקיף מרחוק בנעשה. הוא הבחין שהשיחה מתלהטת. ממקום מושבו לא היה יכול לשמוע את תוכן השיחה, אך תנועות הידיים הנמרצות שבהן לוותה העידו שהשניים אינם משוחחים על בדים. הוא החליט

לגשת לאורח ולשמוע מה בפיו.

בעודו מתקרב קלטו אוזניו שברי מילים: "אתם סוגרים בגלל חג שלכם? זו תערוכה בין לאומית!".

"שלום לך", קטע זיילר את דברי האיש ולחץ את ידו. כעת הבחין שהאיש מבוגר ומתקרב לגיל שיבה.

הלה הפנה אליו מבט זועף, אך זיילר התעלם והתעניין באדיבות מניין בא.

"מצ'ילה", השיב האיש.

זיילר זיהה מיד שהמבטא שבו הגה האיש את שם המדינה לא היה דרום אמריקני, ולכן שאל: "ומניין אתה קודם שהגעת לצ'ילה?".

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

גאולה מן המצר

הגאולה העתידה קשורה בתקיעה בשופר גדול, כמו שנאמר (ישעיה כז,ג): "והיה ביום ההוא ייתקע בשופר גדול, ובאו האובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים". כך אנו גם מתפללים שלוש פעמים בכל יום: "תקע בשופר גדול לחירותנו".

בתורה מצאנו שלושה סוגי שופרות: א) השופר הרגיל של ראש השנה; ב) השופר של מתן תורה, שעליו נאמר (שמות יט,ט): "ויהי קול השופר הולך וחזק מאוד", שזה שופר שקולו חזק, "קול גדול"; ג) השופר של הגאולה, שהוא 'שופר גדול'. ההבדל ביניהם וייחודו של השופר גדול של הגאולה יובנו לאחר הסבר עניינו של השופר בכלל (ראה ספר המאמרים מלוקט, תשרי-חשוון, עמ' י).

צעקה פנימית

לפני תקיעת השופר בראש השנה אומרים את הפסוק (תהילים קיח,ה): "מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יי". זה גם מבנהו של השופר – צידו האחד צר ("מן המצר") וצידו השני רחב ("במרחב"). על ידי הלחץ שהתוקע מפעיל בצידו הצר, התקיעה בוקעת מן הצד הרחב. זה מסמל את מהותו הרוחנית של השופר – צעקה פנימית הבוקעת דווקא מתוך המצר והלחץ. השופר מבטא את 'צעקת הלב' של יהודי, שחש את ריחוקו מה', וצועק מתוך כאב על רצונו לחזור ולהיות קשור ודבוק בקב"ה.

צעקה פנימית זו מגיעה לרום המעלות, ומכאן חשיבותה העצומה של מצווה זו. על ידי הצעקה "מן המצר" מגיעים עד "מרחב יי" – עד הדרגות האין סופיות והבלתי מוגבלות של האור האלוקי. לכן השופר מעורר חיות חדשה ושפע חדש למען העולם, למשך כל השנה החדשה.

וכאן באים ההבדלים בין סוגי השופרות: השופר של ראש השנה הוא שופר רגיל, שאכן מעורר שפע אלוקי מאת ה'. השופר של מתן תורה, שהיה לו 'קול גדול', מבטא גילוי אלוקי רב ועצום. אולם השופר העתידי, יהיה 'שופר גדול'. משמעות הדבר, שאז תתגלה עצם המהות האלוקית, שכשהיא לעצמה למעלה מכל התגלות ומכל שייכות לעולמות המוגבלים.

עבודה של התבטלות

השופר גדול הזה בא גם הוא בעקבות מצב של 'מצר'. לפני הגאולה עם ישראל עומד במצב של 'מצר' – הצרות הגשמיות והירידה הרוחנית העצומה גורמות לכל יהודי לחוש תחושה עמוקה של 'מצר'. במיוחד צר וכואב לאותם יהודים שהם בבחינת 'אובדים' ו'נידחים', החשים כאב עצום על ריחוקם מן האמת האלוקית. המצר הזה והלחץ של ערב הגאולה, יוצרים את הקרקע להתגלות העצומה של השופר גדול.

עם זה, הגילוי של השופר העתידי אינו מעשה ידי אדם. לכן נאמר: "ייתקע בשופר גדול" – ייתקע מאליו. שכן מצבו של עם ישראל ערב הגאולה הוא בשפל כזה, עד שהקב"ה אינו מצפה ממנו להתעורר בעצמו, אלא הקב"ה הוא המעורר את העם על ידי השופר גדול. כאשר הקב"ה 'תוקע' בשופר הזה, ומערה על עם ישראל את ההתגלות הגדולה הזאת, ממילא מתעורר כל יהודי, אפילו מי שהיה בבחינת 'אובד' ו'נידח', ואף הוא בא להשתחוות לה' בהר הקודש.

מכאן מובן שעיקר העבודה ערב הגאולה אינה דווקא בהשגת מדרגות עליונות, אלא בהתבטלות ובתחושת 'מצר'. יהודי צריך לחוש צער וכאב על מצבו הרוחני, ולדעת שגם המדרגות הרוחניות שאליו הגיע אינן בזכות אישיותו העצמית, אלא בכוחו של הקב"ה, שכבר מתחיל להאיר עלינו מעט מהגילוי של השופר גדול. תחושת התבטלות זו היא הכנה לגילוי השופר העתידי, שיעורר את כל עם ישראל לקראת הגאולה האמיתית והשלמה.

"איך בין א פוילישער!" (=אני מפולין), הפתיע האיש בידיש צחה.

באותו רגע הכתה בזיילר המחשבה: ייתכן שהמפגש הזה הוא תכלית כל הימצאותו כאן, בתערוכה המיותרת, בערב ראש השנה.

"מה דעתך להיכנס פנימה, לשתות משהו", הציע בחביבות לאורח. זה נענה והשניים החלו לשוחח. "האם תרצה להניח תפילין?", הפתיע זיילר.

האיש הביט בו בתדהמה. "להניח תפילין?", התזי בכעס. "מי מאמין בזה בכלל? אני לא מאמין בתפילין, לא מאמין בדת ולא מאמין באלוקים! אני עברתי את היטלר! בן שתים עשרה הייתי כשפרצה המלחמה".

"אני מבין אותך", השיב זיילר בנחת. "אך אנא, פעם אחת בחיך הנח תפילין. נחגוג לך בר מצווה כעת!".

בתוך הדברים נטל זיילר את האיש בזרועו והחל לפסוע איתו לעבר משרדו. שם פשט האיש את מקטורו והפשיל את שרוול חולצתו. זיילר כרך את רצועות התפילין על זרועו והניח את התפילין שלי ראש על קרקפתו.

ברגע שהחל האיש לקרוא 'שמע ישראל' – פרץ בכבי חסר מעצורים. הוא רעד ונאחז בידו של זיילר, בעודו גועה בכבי ממושך. כשנרגע, קרא את קריאת שמע באיטיות ובשיברון לב. הוא סיים, נשק על לחיו של זיילר וצנח באפיסת כוחות על כיסא.

"אינני יודע כיצד להודות לך", נשא את עיניו הדומעות לעבר החסיד. לאחר שהתעשת יצא מן המשרד, בעוד כל הצוות מביט במחזה בעיניים קרועות מתדהמה.

זיילר ביקש להציג לפני האיש את סחורתו והתעניין באילו בדים הוא סוחר. "בדים?", משך הלה בכתיפי, "אני בעסקי דגים".

כעת היה תורו של זיילר להיות מופתע. "ומה מעשיך כאן, בתערוכה לבדי ריפוד?".

"ראה", השיב האיש, "אמנם אני עוסק בדגים, אך בעת האחרונה אני שוקל להיכנס לעסקי הבדים".

זיילר הביט במבט משתאה ביהודי ניצול השואה מצ'ילה, סוחר הדגים, שיד ההשגחה הובילה אותו לתערוכת בדים בערב ראש השנה, כדי שיוכל להניח תפילין בפעם הראשונה בחייו.

"עסקים רבים לא עשינו באותה תערוכה", מסיים זיילר, "אך ידענו לשם מה באנו, וגם ידענו שתהיה לנו שנה טובה".

(על פי סיפורו של ר' מאיר זיילר לתכנית 'תורת חיים' של JEM)

לדעת מה לבקש

מסופר שבעלה אומר לה: 'למה תבכי... הלוואי שאתה היית אומרת לי שאתה רוצה להיפרד ממני, אז הייתי עוזרת לך'. למעשה, זה משפט שמשקף ייאוש. אבל חנה לא התייאשה והוסיפה להתפלל, ולבסוף קיבלה את מבוקשה. שמעתי מאבימורי, הרב הראשי, שלכן קוראים בראש השנה הפטרה זו דווקא, להזכיר לכולנו שיש תמיד עוגן: תפילה. צריך להאמין בתפילה."

לא מעט רגעי אחדות מיוחדים התרחשו במהלך השנה האחרונה, רגעים שעוררו תפילות המשותפות. מבצע 'צוק איתן', החרדה לשלום שלושת הנערים, או בשעה שילדי משפחת גרוס - שנפגעו מהרעלת ההדברה - התנדדו בין חיים למוות. שאלנו את הגאון הרב יעקב שפירא, ראש ישיבת 'מרכז הרב' בירושלים, איך משמרים את רגעי האחדות הנדירים האלה.

מי אנחנו

על גודל הימים האלה אומר הרב: "אבי היה טרווד בתקופה הזאת. הוא היה אומר: 'צריך לראות איך נתפלל, איך נתקע בשופר וכו', וזה מה שיקבע את המציאות'. בעל התניא שואל: כשאנו אומרים בתפילת מנחה בערב ראש השנה 'ברך עלינו את השנה הזאת' - הלוואי שנוותרו דקות ספורות בלבד לסיום השנה. התשובה היא שאם אדם מתפלל בכוונה בתפילה זו, בכוחו להפוך למפרע את כל השנה לטובה."

"מי שמתבונן בתפילות ראש השנה רואה שאין בקשות פרטיות, בוודאי לא בגלוי", אומר הרב שפירא. "כל התפילות מדברות על עניין הנוגע לאומה כולה, וממילא כל אחד ואחד מקבל את חלקו הטוב. התפילות האלה הן המשך ישיר לכל העוצמות של התפילות שהיו בשנה האחרונה. עד היום חקוק בזיכרוני משפט שאמרה אם של ילדים שנפגעו באחד האירועים בשנה החולפת וביקשה מהציבור להתפלל בעבורם: 'הם לא רק הילדים שלי, אלא גם שלכם'. זו בעצם הנקודה."

התפילות הועילו

הרב שפירא חוזר לתפילות: "כשנתגלו גופות הנערים הייתה תחושה שהתפילות 'נבלעו' במקום כלשהו, שכן הנערים נרצחו זמן קצר לאחר שנחטפו. רק מאוחר יותר, עם פרוץ 'צוק איתן', התברר שהתפילות הביאו להצלחות גדולות בתחום המודיעיני והצבאי, כמו חשיפת המנהרות. "בהפטרת חנה, שאותה נקרא בראש השנה,

מה נדרש מאיתנו בימי התשובה? - "פעם אחת אמר לי תלמיד בימי התשובה: 'הרב, אני מרגיש שרגעי האמונה שלי בחודש אולול הם בעצם מסכה. ההתנהגות היום יומית שלי היא הפרצוף האמיתי שלי'. השבתי לו: 'קירי, ההתנהגות שלך בימי התשובה - היא הפרצוף האמיתי שלך'."

לבקש ולהודות

הרב מדגיש שחשבון הנפש אסור שיביא ליד

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

מלאכות לקראת שבת

שאלה: האם מותר לשטוף כלים ולנקות את הבית ביום השני של ראש השנה לקראת שבת?

תשובה: בערב חג אנו עושים 'עירוב תבשילין' כדי לאפשר לנו לעשות דברים בחג לצורך השבת. אנו אומרים בו (בתרגום מארמית): "בזה יהיה מותר לנו לאפות, ולבשל, ולהטמין, ולהדליק נר, ולתקן, ולעשות כל צרכינו מיום טוב לשבת". אולם מתברר שיש דברים השנויים במחלוקת.

הר"ן סבור (וכן פסקו הרמ"א ואדמו"ר הזקן) שמותר לעשות בחג בעבור השבת רק דברים שהם צורכי סעודת שבת, כגון הדחת כלים (בדרך המותרת), חימום האוכל ועריכת השולחן, אבל לא הכנות אחרות, כמו למשל הכנת ספר התורה לקריאה של שבת.

לפי דעה זו אין לסדר את הבית (כשהדבר אינו נחוץ

כלל להיום), להביא סידורים לבית הכנסת, ולהכין את המקווה לשבת. אולם אם יש איזו הנאה מפעולה זאת ביום טוב עצמו, כגון שמשמשים במקום המסודר (או קוראים בסידור) עוד היום, מותר לעשות זאת.

לעומת זה, רבים נוהגים (שלא כדעה זו, אלא) להקל בזה לגמרי, ולימדו על כך זכות: (א) יש הסבורים שכל המלאכות המותרות ביום טוב לצורך עצמו הותרו עלידי 'עירוב תבשילין', אף שאינן צורכי סעודה. (ב) דברים האסורים משום טרחה והכנה, ולא משום מלאכה, מותרים לדעת רבי עקיבא אגרי להכנה ביום טוב לשבת גם בלי 'עירוב תבשילין'. אחרים מתירים זאת על-פי הירושלמי ש"מציעין המיטה מיום טוב לשבת".

מקורות: ירושלמי ביצה פ"ב ה"א. ר"ן ביצה ט"א ד"ה ת"ר. דרכי משה והגהת הרמ"א בשו"ע, מג"א, משני"ב וכף החיים ס" תקכח. שו"ע אדמו"ר הזקן ס" תקג ט"ג. פסקי תשובות ס" תקכח ט"ק ג, ושי"נ. ש"ש כהלכתה פ"ב הע' מא ושי"נ. וראה המשך תרס"ו עמ' שפז.

להאמין בכוחה של תפילה. הרב יעקב שפירא

עצבות. "צריך רצינות וכובד ראש, אך לא לפתח דימוי שלילי, שיכול להביא להפך משמחה. שמחת בית השואבה היא בסוכות דווקא, כי אפשר להגיע לשמחה כזאת רק אחרי ראש השנה ויום כיפור, שבהם תוקנו כל הפגמים".

לסיום, הרב מבקש לאחל לעם ישראל: "שכולנו ניכתב לחיים טובים, שמלכות השם תתגלה בעולם, שירד הרבה שפע לעולם והבריות ידעו מה לעשות בו. אני נזכר שאבי והרב מרדכי אליהו זצ"ל היו נוהגים ללכת לפני ראש השנה לבקר חולים, כדי לקבל פרפורצייה על מה להתפלל. צריך לדעת מה לבקש ולהודות על מה שיש".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

